

Oversigt over centrale bidrag til videngrundlaget for faget praktik.

Faglige udvælgelseskriterier

Praktikkens mål er at udvikle de studerendes praktisk pædagogiske og analytiske kompetence til at undersøge og udvikle sin egen og andres praksis.

I det første skema er praktikkens indhold beskrevet i kompetenceområder og kompetencemål med underliggende færdigheds- og vidensmål med en indbygget progression. Læreruddannelsens forskellige fag/moduler arbejder med didaktik, klasseledelse og relationsarbejde i en faglig sammenhæng. I praktikken reaktualiseres denne viden. Litteraturen her er eksempler på, hvad der kunne være relevant litteratur i denne progression.

I det efterfølgende skema har vi tematisk udvalgt litteratur, som kan kvalificere de studerendes dannelse og kompetenceudvikling i forhold til at agere i praksis, analysere og udvikle sig som en professionel lærer.

Praktikfaget	Nøgleord	Niveau I:	Niveau II	Niveau III
DIDAKTIK	Målsætte, planlægge, gennemføre, evaluere og udvikle undervisning.	Canger, T. og Kaas, L. Aa. (2016): <i>Praktikbogen</i> . Hans Reitzel, p 13 – 116 p. 239 – 290	Jensen, Elsebeth, red. (2015) <i>Didaktik</i> . (Praktikbog 1) Akademisk forlag	Brodersen, P. (red.) (2015): <i>Effektiv undervisning</i> . Hans Reitzel.
KLASSELEDELSE	Lede undervisning. Organisere og udvikle det faglige og sociale læringsmiljø.	Canger, T. og Kaas, L. Aa. (2016): <i>Praktikbogen</i> . Hans Reitzel, p 117 - 174	Løw, Ole red. (2015) <i>Klasseledelse</i> . (Praktikbog 2) Akademisk forlag	Plauborg, H. (2016): <i>Klasseledelse gentænkt</i> . Hans Reitzel.
RELATIONSARBEJDE	Indgå i og udvikle kontakt og relationer. Samarbejde med elever, forældre og andre ressourcepersoner	Canger, T. og Kaas, L. Aa. (2016): <i>Praktikbogen</i> . Hans Reitzel p. 175 – 238	Skibsted, Else, red.(2015) <i>Relationsarbejde</i> . (Praktikbog 3) Akademisk forlag Klinge, L. (2016): <i>Lærerens relationskompetence</i> . Ph.d. afhandling. Københavns Universitet	Skibsted, E. og Matthiesen, N. (2016): <i>Relationskompetencer i læreruddannelse og skole</i> . Dafolo

Litteratur om områder med relevans for de studerendes dannelsesproces i netop praktikfaget. I selve praktikperioden arbejder de studerende både med deres egen og elevers lærings- og dannelsesproces. Praktikfaget er kendetegnet ved, at de studerende både agerer i et praksisfelt og i et uddannelsesrum, hvor følgende elementer er centrale:

<p>At handle</p>	<p>For at kunne agere i en kompleks praksis - at planlægge, gennemføre og evaluere undervisning i konkrete og specifikke fag og på tværs – må man handle som en professionel lærer.</p>	<p>Berg, M. S. (2018). <i>Kroppens betydning for lærerens lederskab</i>. Ph.d.- afhandling. Københavns Universitet.</p> <p>Rasmussen, T.N. & Søndergaard, A. (red.) 2019. <i>Motivation: I Klasseledelse, relationer og didaktik</i>. Kvan.</p> <p>Winther, H. (2012). Det professionspersonlige. Om kroppen som klangbund i professionel kommunikation. I Winther, H. (red). <i>Kroppens sprog i professionel praksis</i>. Billesø og Baltzer.</p>
<p>At kommunikere</p>	<p>For at kunne samarbejde dialogisk med elever og andre aktører i og omkring praktik/praksis – herunder også forældre må man have en professionel kommunikation.</p>	<p>Bjørndal, C. (2017): <i>Konstruktive hjælpesamtaler, mestrings-fremmende perspektiver og redskaber i vejledning, rådgivning, mentoring og coaching</i>. Klim</p> <p>Knudsen, Hanne (2010): <i>Har vi en aftale? Magt og ansvar i mødet mellem folkeskole og familie</i>. Nyt fra samfundsvidenskaberne</p> <p>Nielsen, H. B. mfl. (2016): <i>Lærerens kommunikation. En studiebog til praktikken</i>. Samfundslitteratur.</p>
<p>At samarbejde</p>	<p>For at kunne fungere i praktikgruppen, med kolleger i team og ledelse i professionelle læringsfællesskaber må man kunne samarbejde professionelt.</p>	<p>Albrechtsen, Thomas (2013): <i>Professionelle læringsfællesskaber, teamsamarbejde og undervisningsudvikling</i>. Dafolo.</p> <p>Lauvås, P. og Handal, G. (2015): <i>Vejledning og Praksisteori</i>. Forlaget Klim</p> <p>Løw, O: (2009): <i>Pædagogisk vejledning</i>. Akademisk Forlag</p> <p>Ørskov, M. A. (2016). <i>Folkeskole, forældre, forskelle: skole-hjem-samarbejde og forældre involvering i et</i></p>

		<i>forældreperspektiv</i> . Ph.d.-afhandling. Roskilde Universitet.
At iagttage	For at udvikle dømmekraft må man kunne iagttage professionelt med henblik på at forstå, hvordan erfaring, erfaringsviden og praksisteori udvikles.	Bjørndal, C. (2013): <i>Det vurderende øje</i> . 2. udgave. Forlaget Klim. Nilssen, V. & Solheim, R. (2012). Å forstå kva elevane forstår. Om skriving som bru mellom teori og praksis i lærarutdanninga. I S. Matre og G. Melbye (red.). <i>Å skrive seg inn i læreryrket</i> (s. 69-87). Trondheim: Akademika.
At reflektere	For at kunne se sammenhænge mellem praktisk handling (undervisning) og teoretisk kundskab fra uddannelsen, må man kunne reflektere over sammenhænge. Kunne tænke efter og tænke over egen og andres undervisning og praksisteori.	Mogensen, Arne (2015) <i>Lektionsstudier i skolen. Kollegial sparring gennem fælles studier</i> . Dafolo. Schön, Donald (2013): <i>Uddannelse af den reflekterende praktiker</i> . Forlaget Klim Tiller, Tom: At forske i skolens hverdag I Brekke, Mary & Tiller, Tom (red.) (2014): <i>Læreren som forsker, Indføring i forskningsarbejde i skolen</i> . Forlaget Klim Nilssen, V. (2018). <i>Praksislæreren. 2. udgave</i> . Oslo: Universitetsforlaget.
At forandre	For at være en aktiv medspiller i forandringerne i skolen, må man kunne undre sig, udforske og samtidig have mod og kunne intervenere med henblik på nye handlinger.	Bayer, Plauborg og Vinter Andersen, (2007): <i>Aktionslæring, læring i og af praksis</i> . Hans Reitzels Forlag Furu; E. M. (2014): Den lærerstuderende som aktionslærer i klasseværelset I M. Brekke og T. Tiller (red.) (2014): <i>Læreren som forsker, Indføring i forskningsarbejde i skolen</i> . Forlaget Klim

Litteratur om tværgående indsatsområder (*It og medier, Innovation og entreprenørskab, Faglig læsning og Inklusion og differentieret undervisning*) er indarbejdet ovenfor, så de indgår der hvor de hænger sammen med praktikfagets områder og indhold.

Øvrige vidensressourcer om praktik og praktikkens didaktik

(her angives øvrige vidensressourcer, som kan understøtte den løbende studieproces – videncentre, relevante tidsskrifter, webantologier, juridiske dokumenter etc.)

Bekendtgørelse om uddannelsen til professionsbachelor som lærer i folkeskolen, BEK nr. 1068 af 08/09/2015 ("Uddannelsesbekendtgørelsen")

Bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse ved uddannelser på Uddannelses- og Forskningsministeriets område (karakterbekendtgørelsen), BEK nr. 114 af 03/02/2015.

Bisgaard, J. (2018). *Praktikkens Didaktik - hvordan styrkes lærlingens og studerendes engagement og læring i praktik?* Ph.d.-handling. København: DPU, Aarhus Universitet.

Darling-Hammond, L. (2012). *Powerful Teacher Education. Lessons from exemplary Programs*. Jossey-Bass.

Dewey, J. (1904). The relation of theory to practice in education. I *The Third Yearbook of the National Society for the Scientific Study of education*. The Department of Education, the University of Chicago.

Gabrielsen, T. S. (2004). Teori og praksis i et aristotelisk perspektiv. I K. A. Petersen. (red.). *Praktikker i erhverv og uddannelse*. Frydenlund.

Heggen, K. & Raaen, F.D. & Thorsen, K.E. (2018). Placement Schools as Professional Learning Communities in Teacher Education. *European Journal of Teacher Education* 41: 3, 398-413.

Højberg, B. (2015): Læring i praktikken: Tilgange og metoder i pædagogstuderendes praktik. Dafolo.

Kvalifikationsrammen for videregående uddannelse https://ufm.dk/uddannelse/anerkendelse-og-dokumentation/dokumentation/kvalifikationsrammer/andre/dk-videregaende/kvalifikationsramme_dk_videregaende_uddannelse_20080609.pdf

Nordenbo m.fl. (2008): Nordenbo, S.E., Larsen, M.S., Tiftikci, N., Wendt, R.E. & Østergaard, S. (2008): *Lærerkompetanser og elevers læring i barnehage og skole - Et systematisk review utført for Kunnskapsdepartementet, Oslo*. København: Dansk Clearinghouse for Uddannelsesforskning.

Peck, C.A., Singer-Gabella, M., Sloan, T. & Lin, S. (2014). Driving Blind: Why We Need Standardized Performance Assessment in Teacher Education. *Journal of Curriculum and Instruction*. 8: 1; 8-30.

Søndergaard, D. M. et. al. (2014). *Ro og Klasseledelse i folkeskolen – Rapport fra ekspertgruppen om ro og klasseledelse*. Undervisningsministeriet.